

Till

Landsbygds och infrastrukturdepartementet, Landsbygdsavdelningen,
enheten för djur och livsmedel

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.dl@regeringskansliet.se

LIVSMEDELSFÖRETAGEN REMISSVAR PÅ Stärkt kontroll av fusk i livsmedelskedjan (SOU 2024:44) (Diarienummer LI2024/01678)

Livsmedelsföretagen är en bransch- och arbetsgivarorganisation för livsmedelsföretag i Sverige. Livsmedelsföretagen har cirka 750 medlemmar som representerar alla varianter av svenska livsmedelsföretag; små och stora med svenska och utländska ägare, familjeägda, jordbrukskooperativ, börsnoterade med flera.

Livsmedelsföretagen tackar för möjligheten att lämna synpunkter på denna remiss.

Livsmedelsföretagen kommentarer

Livsmedelsföretagen har medverkat i utredningens expertgrupp och har löpande under arbetet bidragit med kommentarer och förslag. Vi anser att utredningen har gjort ett gediget arbete med att analysera behov och förutsättningar för att Sverige skall uppfylla kravet på kontroll av fusk i livsmedelkedjan enligt artikel 9.2 i kontrollförordningen.

Livsmedelsföretagen stödjer det förslag till organisation av kontrollen som föreslås i kapitel 15 som innebär en författningsreglerad samverkan då vi i andra sammanhang ser att frivillig samverkan mellan myndigheter inte fungerar effektivt. Ett nära samarbete mellan myndigheterna är förutsättningen för att löpande göra den risk- och sårbarhetsanalys som skall ligga till grund för kontrollen enligt art 9.2 i kontrollförordningen.

Livsmedelsföretagen stödjer förslaget att "fuskenheten" skall förfoga över egna öronmärkta medel. Det är också en förutsättning för att åstadkomma den ambitionshöjning som finns i förslaget.

Livsmedelsföretagen stödjer att det redan från början, när enheten inrättas, tillsätts ändamålsenliga och kompetenta operativa resurser för kontrollen och att fokus för enheten skall vara att utföra den mest komplicerade fuskkontrollen som är omfattande och ofta sträcker sig över kommun- eller länsgränser.

Livsmedelsföretagen stödjer att det övertid införs regionala enheter så att fuskkontrollen på ett agilt sätt kan arbeta i hela landet. En annan viktig förutsättning för att kontrollen skall kunna agera snabbfotat är att de operativa besluten inte måste fattas alltför högt upp i beslutskedjan.

Livsmedelsföretagen stödjer att den planerade fuskkontrollen enligt artikel 9.2 i kontrollförordningen blir skattefinansierad och att uppföljande kontroll blir avgiftsbelagd.

Livsmedelsföretagen stödjer att det etableras ändamålsenliga kontaktvägar mellan branschen och fuskenheten/myndigheterna (19.7.2)

Livsmedelsföretagen stödjer att det införs effektiva sanktioner mot fusk i livsmedelskedjan samtidigt behöver man säkerställa att dess verkligen bara riktas mot avsiktliga bedrägligt och vilseledande överträdelse av de bestämmelser som räknas upp under artikel 1.2 i kontrollförordningen.

Maximal sanktionsavgift är satt till ett högt belopp (50 miljoner) för att vara så avskräckande att fusk och brottslighet inte skall lockas att etablera sig inom livsmedelskedjan. Med detta i åtanke är det viktigt att denna sanktionsmöjlighet används i samband med komplicerade ärenden och att oavsiktliga misstag som ev gjorts av aktörer i livsmedelskedjan inte träffas av den. Då de gärningar som räknas upp i 20.8.3 som exempel på vad som omfattas av sanktionsmöjligheten, ligger nära de som också kontrolleras i den "ordinarie livsmedelskontrollen" så kommer det uppstå gränsdragningsproblematik och vi ser ett behov av att vägledning utvecklas. Vägledning kommer också att behövas för den "hiss/övertagande" mekanisk som finns i förslaget då den utgör det främsta filtret för att säkerställa att vanliga kontrollärenden inte kommer i fråga för den föreslagna sanktionsavgiften.

Livsmedelsföretagen stödjer att endast Livsmedelsverket få besluta om sanktionsavgift.

Vänliga hälsningar

Marie Rydén

Näringspolitiskt expert